

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalouden koulutusohjelma

2024

Jani Mertanen

Mikro- ja pk-yritysten tarpeet muuttuvassa toimintaympäristössä

– Selvitys yritysten ja ammattikorkeakoulun
välisen yhteistyön tarpeista yritysten näkökulmasta

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutusohjelma

2024 | 32 sivua

Jani Mertanen

Mikro- ja pk-yritysten tarpeet muuttuvassa toimintaympäristössä

- Selvitys yritysten ja ammattikorkeakoulun välisen yhteistyön tarpeista yritysten näkökulmasta.

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan Turun talousalueen mikro- ja pk-yritysten osaamis- ja kehittymistarpeita sekä työelämäyhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa. Työn tavoitteena on saada haastatteluiden avulla kokemusperäistä tietoa siitä, millaista osaamista ja tukea yritykset tarvitsevat, ja miten Turun ammattikorkeakoulu voisi tarjota apua näissä tarpeissa.

Tämän työn tietoperustassa esitellään toimeksiantajana toiminut Myrsky-hanke, sen tarkoitus, organisaatio ja sen toteuttamat toimet. Tietoperustassa esitellään lisäksi Myrsky-hankkeen teemat, sekä kuvataan työelämäyhteistyön nykytilaa ja ammattikorkeakoulujen merkitystä Suomessa.

Työn tutkimusosassa käsitellään aiemmin tehdyn kyselyn tuloksia tämän työn osana tehtyjen haastattelujen toteutusta ja saatuja tuloksia. Haastattelut toteutettiin seitsemälle yritykselle joulukuussa 2023. Haastattelut toteutettiin puolistrukturoituina ja kerätty aineisto analysoitiin laadullisin menetelmin.

Haastatteluista saatiin selville, että yritykset kaipaavat koulutusta ja ammattikorkeakoulun osaamista monissa eri aiheissa ja yhteistyöltä toivotaan helposti lähestyttävää matalan kynnyksen tukea ja lisää tietoa yhteistyön mahdollisuuksista.

Asiasanat:

Työelämäyhteistyö, pk-yritys, osaamistarpeet, muutoskyvykkyyys, digitalisaatio.

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Business administration

2024 | 32 pages

Jani Mertanen

The needs of micro and SME companies in changing operating environment

- A survey of the needs of cooperation between companies and the university of applied sciences from the company's point of view

Sisältö

1. Johdanto	1
2. Myrsky-hanke	3
2.1. Myrsky-hankkeen organisaatio	3
2.2. Myrsky-hankkeen tarjoamat sisällöt	3
2.2.1. Inspiraatiot	3
2.2.2. Mikro-opinnot	4
2.2.3. Syvemmät opinnot	4
2.2.4. Tapahtumat ja sparraukset	5
3. Pk-yritysten osaamistarpeet	6
3.1. Megatrendit	6
3.1.1. Digitalisaatio	6
3.1.2. Vihreä siirtymä	9
3.2. Muutoskyvykyys	9
3.3. Yhteenveto	10
4. Korkeakoulujen ja yritysten välinen yhteistyö	11
4.1. Ammattikorkeakoulujen rooli ja merkitys Suomessa	11
4.2. Työelämäyhteistyön eri muodot	12
4.3. Yhteistyön hyödyt	13
4.4. Yhteistyön haasteet	14
5. Selvitys Turun talousalueen yritysten keskuudessa	15
5.1. Kysely Turun alueen pienyritysten keskuudessa	15
5.2. Haastattelututkimus	16
5.2.1. Tutkimustavan valinta ja aineiston keruumenetelmä	16
5.2.2. Haastattelun toteutus	17
5.2.3. Aineiston analyysi ja tulosten luotettavuus	17
5.3. Tulokset	19

5.3.1. Koulutustarpeet	19
5.3.2. Osaamistarpeet	21
5.3.3. Yhteistyön tarpeet	22
5.3.4. Yhteistyön haasteet	24
5.3.5. Yrittäjän halu jakaa osaamistaan	25
6. Pohdinta	27
6.1. Tulokset	27
6.2. Kehitys- ja jatkotutkimusehdotukset	28
6.3. Oma oppimisprosessi	28
Lähteet	30

Liitteet

Liite 1. Kyselyn tulokset

Liite 2. Haastattelupyyntö

Liite 3. Haastattelurunko

1 Johdanto

Maailmassa on tapahtunut viimeisen vuosikymmenen aikana lukuisia muutoksia, jotka ovat aiheuttaneet poliittisia, sosiaalisia, teknologisia ja ympäristöön liittyviä haasteita (Holmberg 2023, 9). Globaalien haasteiden sekä paikallisten kriisien vuoksi suomalaisten yritysten toimintaympäristö on alati kiihtyvässä muutoksessa, jota viime vuosien kriisit ovat merkittävästi muokanneet. Erityisesti Covid-19 pandemia ja Ukrainassa edelleen jatkuva sota ovat vaikuttaneet mikro- ja pk-yritysten toimintaedellytyksiin ja kilpailukykyyn (Turun ammattikorkeakoulu 2023a).

Koronapandemia aiheutti merkittäviä, hyvin nopeita ja laaja-alaisia muutoksia, jotka pakottivat yritykset reagoimaan ja mukautumaan uusiin toimintatapoihin. Globaalit toimitusketjut osoittautuivat haavoittuviksi, kun maiden rajoja suljettiin ja talouskasvu hidastui merkittävästi. (Gullichsen & Hellström 2023.) Näiden suurien ja äkillisten muutoksien lisäksi megatrendit määrittävät tulevaisuuden laajoja muutoksen kaaria (Dufva & Rekola, 2023, 6). Muuttuva toimintaympäristö vaatii yrityksiltä ja niiden henkilöstöltä muutoskyvykkyyttä eli uusien tietojen ja taitojen oppimista, uusien toimintatapojen omaksumista ja kykyä reagoida pärjätäkseen kiihtyvässä muutoksessa. (Yrityksen muutokumppanina 2023a.)

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan Turun talousalueen mikro- ja pk-yritysten osaamis- ja kehittymistarpeita sekä niiden kiinnostusta tehdä yhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Työn tavoitteena on saada tarkempaa tietoa siitä, minkälaista osaamista ja tukea yritykset tarvitsevat ja miten Turun ammattikorkeakoulu voisi olla avuksi tässä asiassa. Lisäksi pyritään tunnistamaan yhteistyön haasteita yritysten näkökulmasta.

Työn tietoperustassa on kolme lukua. Niistä ensimmäisessä esitellään tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toiminut Myrsky-hanke ja sen organisaatio sekä hankkeen toteuttamia toimia ja niiden sisältöä. Toisessa tietoperustan luvussa avataan Myrsky-hankkeen teemoja: digitalisaatiota, vihreää siirtymää sekä muutoskyvykkyyttä. Kolmannessa tietoperustan luvussa käsitellään ammattikorkeakoulujen merkitystä Suomessa ja työelämän ja korkeakoulujen yhteistyön nykytilaa.

Tutkimusosassa analysoidaan aiemmin Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tehdyn kyselyn aineistoa ja esitellään tämän työn osana tehtyjen haastattelujen toteutus

ja tulokset. Haastattelut toteutettiin puolistrukturoituina teemahaastatteluina puhelimitse seitsemälle aiempaan kyselyyn vastanneelle yritykselle joulukuussa 2023.

Viimeisenä lukuna on pohdinta, jossa kerrataan työn tuloksia ja esitetään jatkotutkimusehdotuksia. Lisäksi pohdin opinnäytetyöprosessia sekä omaa tekemistä ja oppimista.

2 Myrsky-hanke

Myrsky-hanke on osa laajempaa REACT-EU rahoitusvälineen rahoittamaa hankekokonaisuutta, jota rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto. Myrsky-hankkeen keskeinen tavoite on tukea Länsi-Suomen alueen yrityksiä toipumaan pandemian aiheuttamasta kriisistä tarjoamalla niille mikro-opintokokonaisuuksia, tapahtumia ja sparrausta. Näillä toimilla pyritään tukemaan yritysten osaamista ja kykyä sopeutua muutoksiin. Samalla hankkeessa tuetaan vihreää siirtymää ja kestäväää kehitystä tarjoamalla osaamista näillä aloilla (Turun Ammattikorkeakoulu 2023a).

2.1 Myrsky-hankkeen organisaatio

Hankekokonaisuus koostuu Suomen neljän suuralueen ammattikorkeakoulujen yhteisistä hankkeista: Länsi-Suomi, Itä-Suomi, Etelä-Suomi ja Lappi. Myrsky-hanke on Länsi-Suomen ammattikorkeakoulujen yhteishanke, ja se toimii tämän opinnäytetyön toimeksiantajana. Myrsky-hankkeeseen kuuluu Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen ammattikorkeakoulut: TAMK, Centria, JAMK, Novia, SeAMK, Turku AMK ja VAMK. (Turun ammattikorkeakoulu 2023a.)

2.2 Myrsky-hankkeen tarjoamat sisällöt

Myrsky-hankkeen näkyvin osa on **Yrityksen muutostumppanina** sivusto, jolle on koottu yhteisesti kaikkien osallistuneiden ammattikorkeakoulujen tuottamat opinto- ja tapahtumasisällöt. Sisällöt on jaettu sivustolla neljään eri kategoriaan: muutostumppanisuus, digitalisaatio, vihreä siirtymä ja tapahtumat. Näistä kolme ensimmäistä ovat hankkeen pääteemoja ja näiden teemojen alle on koottu lyhyitä tietoisuuksia sekä opintokokonaisuuksia. Opintotarjonta on jaoteltu laajuuden mukaan kolmeen kategoriaan: inspiraatiot, mikro-opinnot sekä syvemmät opinnot. (Yrityksen muutostumppanina 2023a.).

2.2.1 Inspiraatiot

Inspiraatiot ovat tiiviitä, lyhyitä alle 20 minuutin pituisia tietoisuuksia, joiden tarkoitus on antaa niiden katsojille kurkistus ja yleiskatsaus käsiteltävään aiheeseen ja herättää

pohtimaan tai tunnistamaan aiheen merkitystä omassa työssä tai liiketoiminnassa. Tietoiskujen videoilla ja podcasteissa alan asiantuntijat avaavat Myrsky-hankkeeseen liittyvien teemojen ympärillä olevia tärkeitä ajankohtaisia aiheita. (Yrityksen muutokumppanina 2023a.)

2.2.2 Mikro-opinnot

Mikro-oppimisella tarkoitetaan tapaa opiskella asioita, joka on nopeaa, joustavaa ja laitteesta tai paikasta riippumatonta. Laajempi kokonaisuus on esimerkiksi pilkottu pieniin osiin, joita on helppo opiskella pienellä kynnyksellä. Näin oppimiselle ei tarvitse rajata kalenterista aikaa vaan opiskelua voi tehdä esimerkiksi odotusaikoina kuten bussimatalla tai kotona aamukahvin äärellä. Lyhyiden materiaalien tarkoituksena on madaltaa kynnystä uuden oppimiseen ja mahdollistaa oppiminen myös kiireisessä arjessa, jossa perinteiselle opiskelulle on vaikea löytää aikaa. (Kairikko 2023.) Monesti tietoa haetaan akuuttiin tarpeeseen työtä tehdessä tai opiskellessa ja tiedon haku ja uuden oppiminen ei saisi kestää liian kauan. Tällaiseen oppimiseen ja tiedon tarpeeseen mikro-opinnot sopivat hyvin. (Orpana & Vihtonen 2022.)

Yrityksen muutokumppanina sivustolla tarjotut opinnot ovat tarjolla mikro-oppimisen periaatteiden mukaan. Niiden kestot ovat 20 minuutin tietoiskuista 26 tunnin mittaisiin opintojaksoihin. Sisällöt ovat saatavilla verkon yli millä tahansa laitteella ja yksittäiset osiot on pilkottu pieniin osiin, joten niitä voi opiskella joustavasti arjen tai työn lomassa. Opintojen tarkoituksena on antaa yrityksille ja niiden henkilöstölle osaamista hankkeen pääteemoista. (Yrityksen muutokumppanina 2023a.)

2.2.3 Syvemmät opinnot

Yrityksen muutokumppanina sivustolla tarjotut syvemmät opinnot tarjoavat valituista aiheista laajempia opintojaksoja, jotka sopivat useammalla kertaa opiskeltaviksi kokonaisuuksiksi. Tarjolla on mm. opintojaksot ilmastonmuutoksen sekä kestävän kehityksen perusteista. Opintojaksot antavat käsiteltävistä aiheista laajempaa tietoa ja niiden avulla voi halutessaan syventää osaamistaan kyseisessä aiheessa. Kestoltaan nämä toteutukset ovat vähintään 27 tunnin mittaisia eli yhden opintopisteen laajuisia. (Yrityksen muutokumppanina 2023b.)

2.2.4 Tapahtumat ja sparraukset

Yhtenä tärkeänä osana Myrsky-hanketta on erilaiset tapahtumat ja sparraustilaisuudet, joita on järjestetty Länsi-Suomen suuralueen ammattikorkeakoulujen toimesta. Ammattikorkeakoulut ovat järjestäneet omilla alueillaan mm. sparraustilaisuuksia, työpajoja, valmennuksia ja epämuodollisempia tilaisuuksia kuten aamukahvit. Näiden tapahtumien tarkoitus on ollut auttaa yrityksiä tutustumaan ammattikorkeakoulujen ja työelämän yhteistyöhön, auttaa yrittäjiä verkostoitumaan ja kuulla tarinoita onnistuneista yhteistyöhankkeista yritysten ja ammattikorkeakoulujen välillä. Tarkoituksena on myös saada yrittäjille tietoutta työelämän ja ammattikorkeakoulujen välisen yhteistyön mahdollisuuksista. Tapahtumat ovat yrittäjille myös mahdollisuus kuulla muutoksien tuomista mahdollisuuksista ja saada inspiraatiota ja tietoa Myrsky-hankkeen teemoista alan asiantuntijoilta. (Yrityksen muutokumppanina 2023b.)

Turun ammattikorkeakoulu on ollut järjestämässä omalla alueellaan useita tapahtumia ja sparraustilaisuuksia sekä vierailemassa muissa tapahtumissa ympäri maakuntaa edistääkseen liiketoimintaosaamista ja yhteistyötä alueen yritysten kanssa. Sparraustilaisuuksissa Turun AMK:n asiantuntijat sekä yrityskummit ovat olleet mukana sparraamassa yrityksiä Myrsky-hankkeen teemojen parissa. Sparraustilaisuuksien tarkoituksena on ollut antaa yrittäjille mahdollisuus kertoa tarpeistaan ja sparrata innovoimaan uutta toimintaa sekä benchmarkata muiden yrittäjien kanssa omaa toimintaa. Tärkeänä osana sparraustilaisuuksia on ollut myös yrittäjien keskinäinen tuki ja mahdollisuus verkostoitumiseen. (Turun ammattikorkeakoulu 2023b.)

Turun ammattikorkeakoulun Myrsky-hankkeen asiantuntijat ovat myös vierailleet Turun lähialueen kaupungeissa järjestetyissä yritystapahtumissa sekä paikallisten yrittäjäjärjestöjen luona esitelläkseen Myrsky-hanketta sekä kuullakseen paikallisten yrittäjien tarpeita ja kertoakseen Turun ammattikorkeakoulun tarjoamista yhteistyömahdollisuuksista. Turun AMK:n edustajat ja Myrsky-hankkeen asiantuntijat olivat mukana elokuussa 2023 Turussa järjestetyllä SHIFT Business Festivalilla, jossa yrittäjien oli mahdollisuus kuulla Turun AMK:n tarjoamista mahdollisuuksista ja Myrsky-hankkeesta. (Turun ammattikorkeakoulu 2023b.)

3 Pk-yritysten osaamistarpeet

Tässä luvussa käsitellään megatrendejä yleisellä tasolla ja tarkastellaan Myrsky-hankkeen teemojen: digitalisaation ja vihreän siirtymän kautta tapahtuvaa toimintaympäristön muutosta. Lisäksi pohditaan näiden aiheiden merkitystä muutoskyvykkyyden näkökulmasta sekä pohditaan mahdollisuuksia, joita ne voivat tuoda mukanaan mikro- ja pk-yrityksille.

3.1 Megatrendit

Megatrendit ovat suuria yhteiskunnallisia, taloudellisia, poliittisia ja teknologisia muutoksia, jotka kehittyvät hitaasti ja synnyttyään vaikuttavat maailmaan ja yhteiskuntaan jonkin aikaa. (Aburdene & Naisbitt 1990,12). Sitra kuvaa megatrendejä pitkäkestoisina toisiinsa kytkeytyviä ilmiöitä, jotka muuttuvat hitaasti ja ovat toisistaan riippuvaisia ja toisiinsa vaikuttavia ilmiöitä, joita ei pitäisi tarkastella erikseen vaan kokonaisuuksina. Sitra käsittelee muutoksia viiden teeman kautta, jotka ovat luonto, ihmiset, valta, teknologia ja talous. (Sitra 2023.) Näiden teemojen sisältä löytyy myös Myrsky-hankkeen pääteemat: digitalisaatio ja vihreä siirtymä.

3.1.1 Digitalisaatio

Digitalisaatio on laajempi yhteiskunnallinen muutosprosessi, joka käsittää perinteisten analogisten toimintojen ja prosessien korvaamisen digitaalisilla ratkaisuilla ja teknologioilla. Digitalisaation luoma muutos on ollut meneillään jo vuosikymmeniä ja hyvänä arkielämän esimerkkinä digitalisaatiosta voi mainita älypuhelimet ja internetin käytön, jotka ovat muuttaneet tapaa, jolla esimerkiksi hoidamme pankkiasioita, katsomme televisiota, teemme ostoksia tai olemme yhteydessä muihin ihmisiin ja viranomaisiin. (Opetushallitus 2023.)

Digitalisaatio otti suuria harppauksia eteenpäin koronakriisin aikana, koska perinteiset toimintamallit eivät enää olleet mahdollisia mm. pandemian aiheuttamien matkustusrajoitusten vuoksi. Samanaikaisesti työnteon tavat muuttuivat huomattavasti, ja etätyö yleistyi etenkin asiantuntijatyössä. (Holmberg 2023, 12.)

Digitalisaatio on aiheena hyvin laaja ja siihen liittyy digitaalisen teknologian lisäksi yritysten prosessien uudistaminen automaation, koneoppimisen, data-analyysien ja tekoälyn avulla. Näiden uusien toimintamallien ja työkalujen kautta yritykset näkevät kehityksen monilla liiketoiminnan osa-alueilla kuten työn mielekkyyden lisääntymisenä, asiakastyytyväisyytenä sekä mahdollisesti uusina tuotteina ja palveluina (Yritysten muutokumppanina 2023c). Digitaliset työkalut ja tekoäly voivat jo automatisoida yrityksen joitakin prosesseja taloushallinnosta asiakaspalveluun. Näin pienemmillä resursseilla voi saada enemmän aikaan (Itewiki 2023a).

Alustatalous

Alustatalous on merkittävässä roolissa digitalisaatiossa ja sen merkitys kasvaa nopeasti. Alustatalous digitalisaation yhteydessä tarkoittaa internetin varaan rakennettuja alustoja, joissa voidaan harjoittaa taloudellista, yhteiskunnallista ja sosiaalista toimintaa. Alustalla taas tarkoitetaan jonkin yrityksen tarjoamaa digitaalista alustaa tai sivustoa, jonka avulla yrittäjä voi esimerkiksi markkinoida ja myydä tuotteitaan tai palvelujaan. Hyviä esimerkkejä tällaisista alustoista on useimpien tuntemat Facebook ja Wolt. Pienille yrityksille alustatalous mahdollistaa saada oma tuote- tai palvelutarjonta helposti näkyville laajalle yleisölle pienillä panostuksilla. (Itewiki 2023b.)

Tietoturva

Digitaaliseen maailmaan liittyy myös riskejä ja vastuita, joista yritysten ja niiden henkilöstön tulisi olla tietoisia. Tietoturvalla tarkoitetaan hallinnollisia ja teknisiä toimia joiden avulla varmistetaan tiedon luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys. Tallennetun tiedon pitää olla vain niiden henkilöiden ja tahojen käytettävissä ja muokattavissa, joilla on siihen oikeus. Lisäksi lainsäädäntö velvoittaa yrityksiä huolehtimaan tietoturvasta ja siitä mitä tietoja yritysten asiakkaista tallennetaan ja miten tietoa käytetään. Koska tietoa säilytetään digitaalisessa muodossa mm. henkilöstön tietokoneilla, internetiin yhteydessä olevilla palvelimilla ja kolmansien osapuolien tuottamissa pilvipalveluissa on riski, että tiedot joutuvat väärin käytetyksi. Yritysten ja niiden henkilöstön on siis tärkeää suojata tietonsa ja laitteensa riittävällä tasolla ja ymmärtää tietoturvasuuteen liittyviä uhkia riskien minimoimiseksi. Erityisesti henkilötietoja on käsiteltävä huolellisesti ja tietoturvasuuteen ja tätä turvaamaan on säädetty mm. EU:n tietosuojalaki GDPR sekä laki tietosuojasta. (Traficom 2020.)

Tekoäly

Tekoälyä on hyödynnetty eri muodoissa jo vuosia ja sen potentiaali on tunnistettu jo pitkään. Viimeisen vuoden aikana tekoälystä on tullut tutumpi käsite yhä useammalle. Monet ovatkin alkaneet käyttää tekoälyä hyödyntäviä sovelluksia opiskelussa, arjessa ja työelämässä. Viime aikojen teknologian nopea kehitys on herättänyt yhä useamman yrityksen johtoa ottamaan näitä sovelluksia osaksi toimintaansa. CGI:n artikkelissa mainitaan seuraavat asiat, joissa tekoälyä voidaan hyödyntää liiketoiminnassa sen tukijärjestelmänä. (CGI 2023.).

- Ajattelua vaativien työvaiheiden automatisointi ja tehostaminen
- Tuotteiden ja asiakaspalvelun laadun paraneminen
- Uusien liiketoimintamallien mahdollistaminen kustannustehokkaasti
- Ihmisten tekemien virheiden vähentäminen
- Kustannusten vähentäminen prosessien tehostamisen ja palveluiden optimoinnin kautta
- Uusien myyntimahdollisuuksien tunnistaminen

Digitalisaation tuomat mahdollisuudet

Mikro- ja pk-yritykset voivat saada liiketoimintaetua ja tehokkuutta aikaiseksi tehokkaammalla tiedonhallinnalla ja prosessien automatisoinnilla, joka säästää aikaa ja resursseja. Digitaaliset työkalut ja prosessit voivat auttaa lisäksi yritysten asiakaskokemuksen parantamisessa. Esimerkiksi digitaalisten viestintäkanavien myötä kommunikointi asiakkaiden ja yritysten välillä on helpompaa ja tehokkaampaa. Tiedot tuotteista ja palveluista voivat olla saatavilla aikaan ja paikkaan katsomatta. Digitalisaation avulla pienyritykset voivat kilpailla suurten yritysten kanssa, koska niiden tuotteet ja palvelut ovat helpommin saatavilla verkkokauppojen ja helpottuneen kansainvälisen markkinoinnin myötä. Globaalit digitaaliset alustat ja verkkokaupat avaavat kansainväliset toimittajaverkostot myös pienemmille yrityksille mahdollistaen materiaalien ja palvelujen hankinnan. Markkinat ovat digitalisaation myötä muuttuneet globaaleiksi, joka toisaalta aiheuttaa kilpailua pk-yrityksien kotimarkkinoille, mutta se avaa samalla mahdollisuuksia kansainvälisillä markkinoilla. (Itewiki 2023a.)

3.1.2 Vihreä siirtymä

”Vihreällä siirtymällä tarkoitetaan muutosta kohti ekologisesti kestävästä taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen ja fossiilisiin polttoaineisiin. Kestävä talous nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin”. (Ympäristöministeriö 2023) Valtionvarainministeriön vihreän siirtymän elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteena on, että Suomi nousee maailman kärkimaaksi vety- ja kiertotaloudessa sekä muissa ympäristöratkaisuissa. Uudet ratkaisut ja teknologiat luovat uutta osaamista, kasvua ja uusia työpaikkoja. (Valtiovarainministeriö 2023). Climate Leadership Coalition sekä Boston Consulting Groupin tekemässä tutkimuksessa arvioidaan, että vihreä siirtymä voi tuoda Suomelle 85–100 miljardin euron vientitulot vuoteen 2035 mennessä. Tutkimuksessa todetaan, että vaikka suuret vientiyritykset johtavat vientiä, niin näiden ohessa tulee kasvua myös pienemmille yrityksille osana alihankinta ja arvoketjua. (Climate Leadership Coalition 2023.) Vihreä siirtymä vaikuttaa kaikkiin yhteiskunnan osa-alueisiin ja luo uusia mahdollisuuksia vihreille innovaatioille. Lisäksi digitalisaatio tuo mukanaan ratkaisuja vihreään siirtymään. (Siirilä 2023, 5).

3.2 Muutoskyvykyys

”Mikään muu ei ole varmaa kuin muutos”. Tähän lauseeseen eri muodoissaan törmää usein muutosta käsittelevissä teksteissä. Kenelläkään ei ole varmaa tietoa miltä maailma näyttää seuraavalla vuosikymmenellä, mutta muutokseen voi yrittää valmistautua. Maailman ja työelämän nopea muutos sekä uudet innovaatiot ja työtehtävät tulevat vaatimaan yrityksiltä ja yksilöiltä uutta osaamista ja uusien taitojen opettelua sekä tiedon omaksumista. Tämä liittyy työelämän voimakkaaseen murrokseen, joka tulevina vuosikymmeninä tulee edelleen kiihtymään. (Holmberg 2023, 12.)

Muutoskyvykyys on yrityksille ja yksilöille tärkeä ominaisuus, joka auttaa selviytymään ja menestymään muuttuvan toimintaympäristön ja työelämän muutoksen keskellä. Muutoskyvykyys tarjoaa yrityksille mahdollisuuden nopeaan reagointiin ja antaa yksilöille valmiudet oppia uusia taitoja. (Yritysten muutostumppana 2023d).

Turun ja Vaasan Yliopistojen tekemässä Muutoskyvykäs yritys-oppaassa käsitellään pk-yritysten muutoskyvykkyyttä. Pk-yrityksen muutoskyvykkyyteen vaikuttaa monta eri tekijää ja niistä tärkein on henkilöstön osaaminen ja asenne muutokseen. Motivaatio

oppia uusia taitoja on tärkeää, koska henkilöstöä näissä yrityksissä on yleensä vähän. Toisena tärkeänä tekijänä opas tunnistaa henkilöstön johtamisen taidon ja siinä korostuu joustava ja ideoille avoin johtaminen. Kolmantena tekijänä mainitaan yrityksen organisaatorakenne. Sopeutuminen muuttuviin tilanteisiin on helpompaa, jos yritys on joustava ja päätöksen teko on hajautettu. Näin myös reagointi on nopeampaa. Lisäksi on tärkeää, että henkilöstö on sitoutunut ja heille tarjotaan riittävä koulutus ja tuki tapahtuviin muutoksiin. Neljäntenä tekijänä on yrityksen kyky ja halu käyttää uutta teknologiaa ja sen tuomia mahdollisuuksia. Tämä on usein välttämätöntä ja kannattavaa prosessien ja toiminnan tehokkuuden ja kilpailukyvyn kannalta. Viidentenä tekijänä on sen yrityksen ja henkilöstön kyky luoda verkostoja ja kumppanuuksia. Nämä auttavat yrityksiä löytämään uusia asiakkaita, kehittämään uusia tuotteita ja palveluita ja saamaan tietoa kilpailijoista ja markkinoista. (Jalonen 2023, 7–8.)

3.3 Yhteenveto muutoksista toimintaympäristössä

Vaikka muutokset ovat aiheuttaneet yrityksille haasteita ja epävarmuutta, ne voivat myös saada aikaan kasvua ja uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle. Hyödyntämällä digitalisaation tuomia mahdollisuuksia yritykset voivat saada merkittäviä hyötyjä liiketoiminnassaan mm. tehokkuuden, työn mielekkyyden ja asiakastyytyväisyyden kautta. Lisäksi digitalisaation avulla voi syntyä uusia tuotteita ja palveluita. (Yrityksen muutuskumppanina 2023c.) Eurooppa neuvoston päätelmissä todetaan että ”siirtyminen ilmastoneutraaliuuteen synnyttää merkittäviä mahdollisuuksia, jotka liittyvät esimerkiksi talouskasvuun, uusiin liiketoimintamalleihin ja markkinoihin, uusiin työpaikkoihin ja teknologian kehitykseen. Avainasemassa on tulevaisuuteen suuntautuva tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikka.” (Eurooppa-neuvosto 2019.)

4 Korkeakoulujen ja yritysten välinen yhteistyö

Tässä luvussa tarkastellaan ammattikorkeakoulun tehtävää ja merkitystä Suomessa sekä ammattikorkeakoulujen ja työelämän yhteistyön eri muotoja sekä yhteistyön haasteita.

4.1 Ammattikorkeakoulujen rooli ja merkitys Suomessa

Suomessa on yhteensä 22 ammattikorkeakoulua, jotka toimivat Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alaisuudessa. Lisäksi ministeriön hallinnon ulkopuolella toimivat yksi ammattikorkeakoulu Ahvenanmaalla sekä Poliisiammattikorkeakoulu Tampereella. Vuonna 2022 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimissa ammattikorkeakouluissa suoritettiin 29721 alempaa ja ylempää AMK-tutkintoa. Opiskelijoita näissä ammattikorkeakouluissa oli 166458, joka oli noin 65 % Suomen kaikista 255702 korkeakouluopiskelijasta. (Vipunen 2023a, 2023b.) Ammattikorkeakoulujen rooli on merkittävä kuntien ja alueiden elinvoimaisuuden kehittämisessä ja niiden tarjoama koulutus on hyvin työelämälähtöistä (Kuntaliitto 2023).

Suomen lainsäädännössä ammattikorkeakoulujen tehtävät ja toiminnan tarkoitus on määritelty Ammattikorkeakoululaissa (Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932 1:4).

4 §

Tehtävät

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua.

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on lisäksi harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulun tulee tarjota mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen

Ammattikorkeakoululain 1:6 :ssa määritetään myös, että ammattikorkeakoulun on oltava erityisesti omalla alueellaan yhteistyössä paikallisen elinkeino- ja muun työelämän kanssa. Ammattikorkeakoulut tarjoavat työelämän tarpeisiin soveltuvaa koulutusta ja

tuottavat osaamista sekä edistävät ammattitaidon jatkuvaa kehittämistä. (Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932 1:6.)

4.2 Työelämäyhteistyön eri muodot

Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiantona Crazy Town Oy selvitti korkeakoulujen työelämäyhteistyötä tammi-elokuussa 2018 yksilöiden näkökulmasta. Taulukossa 1. on listattu 14 yhteistyön eri muotoa, jotka on jaettu selvityksessä neljään eri tasoon. Selvityksessä tunnistettiin, että Suomessa korkeakoulujen työelämäyhteistyö toteutuu pääosin opetusvetoisen yhteistyön (muodot 1-4) tai tutkimusyhteistyön (muodot 5-6) kautta. (Crazy Town 2018, luku 1)

Ammattikorkeakouluissa etenkin opetusvetoisen yhteistyön eri muodot ovat korostuneita verrattuna muihin muotoihin (Crazy Town 2018, luku 1). Yleisimmät yhteistyön muodot ammattikorkeakouluissa on työharjoittelu, opinnäytetyöt sekä yritysten ja niiden henkilöstön täydennyskoulutukset. Yritykset hakevat yhteistyöltä uutta osaamista uusien työntekijöiden ja uuden osaamisen sekä innovaatioiden kautta. (Crazy Town 2018, luku 3.)

Taulukko 1. Työelämäyhteistyön muodot Suomessa. (Crazy Town 2018)

OPETUS	1. Opiskelijoiden liikkuvuus	Opiskelijoiden tekemät projektit, toimeksiannot, opinnäytteet ja harjoittelut.
	2. Opetussisältöjen kehittäminen ja toteutus	Opetussisältöjen yhteinen kehittäminen työelämän kanssa. Työelämän edustajien vierailuluennot.
	3. Täydennyskoulutus, elinikäinen oppiminen	Yrityksille ja työelämässä toimiville tarjottu täydennyskoulutus sekä elinikäinen oppiminen.
	4. Työpaikalla tapahtuva oppiminen	Tiivisti työelämän kanssa tehtävä työn opinnollistaminen.
TUTKIMUS	5. Yhteiset TKI-projektit, tutkimushankkeet	Tutkimushankkeet ja TKI-projektit, joissa työelämä mukana.
	6. Konsultointi, sopimustutkimus	Toimeksiantona työelämälle tarjottavat palvelut.
	7. Henkilökunnan liikkuvuus	Korkeakoulun henkilöstön väliaikaiset työsuhteet yrityksissä ja erilaiset henkilöstövaihto-ohjelmat.
OSAAMISEN SIIRTO	8. Tutkimuksen kaupallistaminen	IPR-siirto, patentointi ja lisensointi.
	9. Henkilökunnan yrittäjyys	Henkilökuntalähtöiset yritykset ja yritystoiminnan tukeminen.
	10. Opiskelijoiden yrittäjyys	Opiskelijalähtöiset yritykset ja yritystoiminnan tukeminen.
	11. Aluekehittäminen	Yhteistyö julkisten kehityshankkeiden, kaupunkien tai alueen innovaatioalustojen kanssa.
HALLINNON TASO	12. Strateginen vaikuttaminen	Korkeakoulun edustajan osallistuminen yritysten päätöksentekoon ja neuvonantoon tai päinvastoin.
	13. Tilojen ja laitteiden yhteiskäyttö	Ympäristöjen ja laitteiden yhteiskäyttö, esimerkiksi yritykset kampuksella.
	14. Varainkeruu ja yritysten sponsorointi	Korkeakoulun harjoittama varainkeruu.

4.3 Yhteistyön hyödyt

Selvityksen mukaan yritykset toivovat korkeakouluilta säännöllistä, aktiivista ja tavoitteellista yhteydenpitoa sekä jalkautumista kentälle. Yhteistyön yksinkertainen hinnoittelu ja kohdennettu palvelu olisi monen yrittäjän mielestä tärkeää, koska näiden avulla yhteistyö olisi sujuvampaa ja odotukset realistisia. (Crazy Town 2018, luku 3.)

Selvityksen mukaan yhteistyö on hyödyllistä kaikkien osapuolten kannalta. Yritykset kokevat, että yhteistyöstä hyötyy erityisesti opiskelijat. Yritykset kokivat saavansa myös itse melko paljon hyötyä. Muiksi hyötyjiksi mainittiin yhteiskunta sekä korkeakoulut ja niiden henkilökunta. (Crazy Town 2018, luku 3.)

4.4 Yhteistyön haasteet

Yhteistyön haasteina yritykset näkevät etenkin rahoituksen ja ajan puutteen. Lisäksi selvityksessä nousi esiin yritysten ajatus siitä, että korkeakouluilla ei ole riittävästi tietoa yrittäjien tarpeista. (Crazy Town 2018, luku 4.) Korkeakoulujen henkilöstön näkökulmasta taas yhteistyön esteinä korostuu riittämätön työaika ja rahoituksen puute. Näiden haasteiden lisäksi selkeästi esiin nousee korkeakoulujen henkilöstön kokemus siitä, että yritykset eivät tunne korkeakoulujen yhteistyömahdollisuuksia ja tarjoamaa riittävästi. Henkilöstön sisälläkin on eroja siinä, tekeekö yksilö yhteistyötä yritysten kanssa vai ei. Yhteistyötä tekemättömät mielsivät yhteistyön kaikki esteet korkeaksi ja yhteistyön omasta perustoiminnastaan erillisenä asiana. Työelämäyhteisyhteistyötä tehneet kokeneemmat henkilöt osasivat yhdistää yhteistyön osaksi tutkimus- ja opetustehtäviä. (Crazy Town 2018, luku 2.)

5 Selvitys Turun talousalueen yritysten keskuudessa

Tässä luvussa tarkastellaan tämän työn osana tehtyjen haastattelujen ja aiemmin toteutetun aiheeseen liittyvän kyselyn tuloksia. Ensimmäisessä alaluvussa esitetään aiemmin toteutetun kyselyn tulokset ja keskeiset havainnot. Seuraavissa alaluvussa esitellään ja analysoidaan tämän työn osana tehtyjen haastattelujen toteutustapa ja saadut tulokset.

5.1 Kysely Turun alueen pienyritysten keskuudessa

Myrsky-hankkeen toimesta toteutettiin Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tekemänä Turun talousalueen mikro ja pk-yritysten keskuudessa puhelimitse tehty kysely syksyllä 2023. Yrityksiltä kysyttiin niiden näkemyksiä valittujen aiheiden tärkeydestä, yritysten kansainvälistymis- ja osaamistarpeista sekä minkälaiselle opiskelijayhteistyölle yrityksillä olisi tarvetta ja kiinnostusta ammattikorkeakoulun kanssa. Kyselyn tarkoituksena oli tunnistaa aiheita tulevaa hankeyhteistyötä ajatellen yritysten ja Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Kyselyyn vastasi 54 yritystä, jotka olivat liikevaihdoltaan 300 000–2 000 000 euroa.

Kyselyn tulokset ovat nähtävillä liitteessä yksi ja ne osoittivat, että yritykset pitivät tärkeimpinä aiheina asiakkuuksiin, myyntiin ja markkinointiin liittyviä tekijöitä. Samat aihealueet toistuivat haasteiden osalta, joiden lisäksi haasteita tunnistettiin olevan osaajapulan, verkostoitumisen, kumppanuuksien, digitalisaation ja tuote- sekä palvelukehityksen suhteen. Tulevaisuuden haasteita kysyttäessä vastauksissa mainittiin toimialan sisäinen kilpailu, asiantuntijoiden ja osaavan työvoiman löytäminen sekä uusien asiakkaiden hankinta.

Kyselyssä selvitettiin myös yritysten tämänhetkistä kansainvälistä toimintaa ja siihen liittyviä tarpeita. Noin kolmasosa vastanneista yrityksistä ilmoitti harjoittavansa liiketoimintaansa kansainvälisesti, lähinnä vientiä ja tuontia. Kansainvälistymistarpeista kysyttäessä vastauksissa korostui selkeästi verkostoitumisen ja kontaktien luomisen avun tarve, mutta apua kaivattiin myös vientiin ja tuontiin liittyviin tarpeisiin. Yrityksien osaamistarpeiden osalta kartoituksessa korostui digimarkkinointi. Lisäksi vastauksissa nousi esiin tarpeita myynnin ja asiakaspalvelun osalta.

Opiskelijayhteistyön muodoista yritykset olivat kiinnostuneimpia pienimuotoisista opiskelijoiden toteuttamista projekteista ja perinteisistä opinnäytetöistä. Tulosten mukaan yrittäjät olisivat myös kiinnostuneet mentoroimaan opiskelijoita.

5.2 Haastattelututkimus

Tämän työn osana toteutettiin haastattelututkimus Turun talousalueen yritysten keskuudessa. Haastattelun sisältö suunniteltiin aiemmin tehdyn kyselyn tuloksia mukaillen ja haastattelujen avulla haluttiin saada tarkempaa tietoa siihen valituista aiheista.

5.2.1 Tutkimustavan valinta ja aineiston keruumenetelmä

Kun halutaan saada tietoa siitä, miten joku kokee tai ajattelee jostain aiheesta, ovat laadulliset aineistokeruumenetelmät määrällisiä kuvaavampia. Laadullisen tutkimuksen yleisimpiin aineistokeruumenetelmiin kuuluu haastattelu, kysely ja havainnointi. Laadulliseen tutkimukseen vaikuttaa aina myös tutkimuksen tekijän oma perehtyminen aiheeseen. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 3).

Tähän opinnäytetyöhön aineistokeruumenetelmäksi valikoitui puolistrukturoitu puhelinhaastattelu. Haastattelut mahdollistavat tiedon keruun siitä näkökulmasta, mitä ihminen ajattelee tai miksi hän toimii tietyllä tavalla (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 3.) Tässä opinnäytetyössä on tarkoituksena tarkastella työelämäyhteistyötä yritysten tarpeiden kautta ja siihen liittyviä tekijöitä yrityksen edustajien näkökulmasta ja tästä syystä haastattelu sopii aineistokeruumenetelmäksi erityisen hyvin.

Haastattelulla on tarkoitus saada mahdollisimman paljon tietoa halutusta aiheesta ja se mahdollistaa ennen kaikkea joustavan tavan kerätä ja laajentaa tietoa. Haastattelija voi haastattelun yhteydessä korjata väärinkäsityksiä ja selventää tai toistaa esitettyjä kysymyksiä. Haastattelun yhteydessä voidaan myös keskustella aiheesta ja näin saavuttaa laajempaa tietoa, kuin esimerkiksi kyselylomakkeilla. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 3).

5.2.2 Haastattelun toteutus

Haastattelukysymysten suunnittelussa käytettiin opiskelijoiden tekemää kyselyä. Haastattelujen avulla haluttiin saada valituista aiheesta syvempää tietoa haastateltavien kokemusten kautta. Haastateltavat kontaktoitiin sähköpostitse kysymällä suostumus haastatteluun ja avaamalla aihe pintapuolisesti. Haastateltavien tiedot oli saatu aiemman kyselyn osana, jossa kysyttiin halukkuutta ammattikorkeakoulun yhteydenottoon. Kyselyn 54:stä vastaajasta 16 oli jättänyt yhteystietonsa ja heille kaikille lähetettiin sähköposti, jossa pyydettiin osallistumista haastatteluun. Kontaktointisähköposti on nähtävillä liitteessä kaksi. Haastattelun kysymyksiä ei jaettu haastateltaville ennakoon, koska haluttiin saada aitoa, kokemusperäistä tietoa haastateltavilta ilman ennakkovalmistautumista. Kaikista kontaktoiduista seitsemän antoi suostumuksensa haastatteluun ja aika haastatteluille sovittiin sähköpostitse, jonka mukana toimitettiin haastattelua koskeva tietosuojalausunto. Haastattelut tehtiin puhelimitse kahden viikon aikana joulukuussa 2023.

Haastattelurungossa kysymyksiä oli viisi, joka on nähtävillä liitteessä kolme. Kysymysten avulla haluttiin kartoittaa minkälaisia osaamis- ja kehittämistarpeita yrityksillä on, jossa ammattikorkeakoulu voisi olla apuna ja millaista tukea ne voisivat tarvita ammattikorkeakoululta. Lisäksi kysyttiin minkälaisia esteitä tai haasteita yritykset kokevat olevan yhteistyön tekemiselle. Haastateltavilta tiedusteltiin myös kansainvälistymisen ajankohtaisuutta heidän yritykselleen ja liittyykö siihen erityisiä tarpeita, jossa ammattikorkeakoulu voisi olla avuksi. Puhelut nauhoitettiin ja haastattelun sisältö litteroitiin tekstimuotoon. Haastateltaville oli kerrottu puhelun nauhoittamisesta etukäteen lähetetyllä tietosuojalomakkeella ja lisäksi ennen haastattelun aloittamista.

5.2.3 Aineiston analyysi ja tulosten luotettavuus

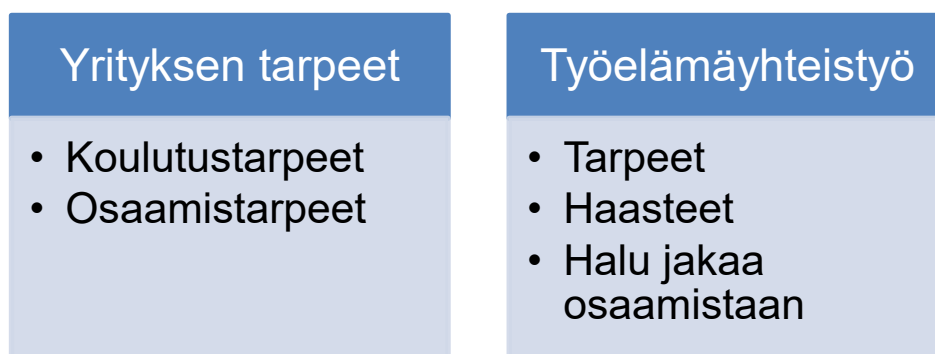
Haastattelut on analysoitu laadullisen, aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmin. Sisällönanalyysissä keskitytään aineiston sisältöön ja se vaatii aina aineiston sisällön ymmärtämistä ja aiheeseen perehtymistä. Aineisto voi koostua tekstistä, nauhoitetusta puheesta, haastatteluista, äänistä tai kuvista. (Seppänen 2005, 146.) Sisällönanalyysiä tehtäessä aineistosta tehdään siis tulkinta. Tutkimuksen tuloksiin vaikuttaa tästä syystä aina analyysin tekijän näkemys ja aiempi tieto asiaan liittyen eivätkä tulokset ole koskaan

täysin irrallaan analyysin tekijästä. Eri valintojen perusteluiden pohdinta korostuukin erityisesti laadullista tutkimusta tehtäessä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 1).

Sisällönanalyysi soveltuu analyysimenetelmäksi kaikissa laadullisissa tutkimuksissa. Aineiston analyysin perustana toimii tutkimuksen ennalta määritelty tutkimuksen tarkoitus ja tutkimustehtävä tai tutkimuskysymys. Näiden perusteella aineistosta poimitaan erilleen kaikki se tieto, joka vastaa tutkimuksen tarkoitusta. Tähän voidaan käyttää esimerkiksi haastattelun litteroitua materiaalia. Kun litteroidusta materiaalista on poimittu kaikki tieto, on analyysin seuraava vaihe tavoitteesta riippuen joko luokittelu, teemoittelu tai tyypittely. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 4.)

Aineistolähtöisestä sisällönanalyysistä puhutaan silloin, kun aineistolähtöisesti poimitaan tutkimuksen tarkoituksen mukaiset tiedot. Tällöin aiempi tieto tai teoriat eivät vaikuta aineiston analyysiin, vaan tiedon keruu tapahtuu nimenomaan kyseisen aineiston lähtökohdista. Aineistolähtöiseen analyysiin vaikuttaa aina käytetyt käsitteet, tutkimusasetelma ja valitut menetelmät. Lopulliset tulokset ovat siis aina tulkinnanvaraisia eikä tämä siksi menetelmänä ole aukoton. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 4.) Yksi tapa käsitellä aineistosta poimittua tietoa, on pelkistää ja ryhmitellä tieto sekä eri tasoisten kategorioiden löytäminen. Tällöin tutkimuksen tarkoituksen mukaisesti aineistosta poimitut tiedot ensin pelkistetään ja luetteloidaan, jonka jälkeen materiaali kategorioidaan eri tasoihin. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 4.)

Tämä opinnäytetyö on analysoitu käyttäen yllä mainittua menetelmää. Litteroiduista haastattelumateriaaleista poimittiin ensin kaikki tutkimustehtävän mukaiset tiedot. Aineistosta pyrittiin löytämään yritysten edustajien mainitsemia osaamis- ja koulutustarpeita sekä työelämäyhteistyöhön liittyviä tarpeita ja haasteita. Poimitut tiedot luetteloiitiin näiden neljän kategorian alle ja yhteneväiset tiedot yhdistettiin omiin kategorioihin ja niille muodostettiin vielä soveltuvien osien alakategorioita. Lopulta tuloksien esittämiseen valikoitui kaksi pääkategoriaa: **yrittäjien tarpeet** ja **työelämäyhteistyö**. Yrittäjien tarpeet-kategorian alle tuli kaksi alakategoriaa: **koulutustarpeet** ja **osaamistarpeet**. Työelämäyhteistyö-kategorian alle muodostui kolme alakategoriaa: **tarpeet**, **haasteet** ja **halu jakaa osaamistaan** (kuvio 1). Alakategorioissa tunnistettiin vielä pienempiä aihekokonaisuuksia, jotka on avattu seuraavassa alaluvussa.

Kuvio 1. Tulosten luokat.

5.3 Tulokset

Haastatteluissa nousi esiin, että yrityksessä ei oma aika ja osaaminen aina riitä kaikkeen tarvittavaan ja avuksi tähän kaivattiin lisäkoulutusta, toimeksiantoja tai palveluita. Osa tarpeista muodostuu, kun yrittäjät tarvitsevat uutta tietoa tai osaamista ja yrittäjällä ei yritystoiminnan ohella ole riittäviä resursseja laajoihin lisäkoulutuksiin tai tutkintoihin. Yhtenä toiveena oli mm. lyhyitä täsmäkoulutuksia tiettyihin aiheisiin, jolloin tarve sitoutua laajempiin opintokokonaisuuksiin poistuisi. Toisaalta haastatteluissa tunnistettiin myös useita sellaisia tarpeita, joihin yrittäjällä oli toiveena hankkia palveluita ja osaamista yrityksensä ulkopuolelta. Ammattikorkeakoululta toivottiin näihin haasteisiin monipuolista, osaavaa ja matalan kynnyksen apua.

Lisäksi haastatteluissa nousi esiin yrittäjän oma halu tarjota työelämään tai opiskeluun osaamistaan. Näistä mainittiin halu tehdä omaa alaansa tutuksi opiskelijoille, antaa haastatteluja tai mentoroida opiskelijoita opintojen aikana.

5.3.1 Koulutustarpeet

Haastatteluissa monet nostivat esiin haasteen, jossa yrittäjän tarvitsema lisäkoulutus vaatisi joko uuden tutkinnon tai laajan koulutuskokonaisuuden. Tällöin erityisesti pienyrittäjän kohdalla muodostuu ongelmaksi se, että kaikki tämä on pois varsinaisesta yritystoiminnasta. Tällaisten koulutusten suorittamiseen ei nähty olevan aikaa tai resursseja. Laajoille koulutuksille ei myöskään aina koettu tarvetta. Haastatteluissa nousi esiin toive siitä, että ammattikorkeakoulu voisi tarjota matalan kynnyksen täsmäkoulutuksia tiettyihin aihealueisiin, ja näin helpottaa pienyrittäjien

lisäkouluttautumista. Erityisesti koulutukselta toivottiin joustavuutta työelämän kanssa ja helposti lähestyttävää tapaa oppia uutta.

“Mä en tiedä onko se mitenkään mahdollista, mutta voisiko joku pieni kurssi tai mitä kursseja ammattikorkeakoulu voisi tarjota yrittäjille, täsmäjuttuja vaikka. Tarpeita aina välillä on ja sitten ei aina löydy väylää mistä sen saisi itselle koulutettua ilman että se on monivuotinen, sellaisia lyhytjuttuja.”

“... elikkä kädestä pitäen neuvoa ja apua ja tukea ja koulutusta siihen. Kyllä mä haluaisin käydä sellaisia lyhyitä kurssimuotoisia juttuja jos ammattikorkeakoulu järjestäisi sellaisia. On moni asia mikä kiinnostaa tässä yrittäjyydessä muutenkin koska kaikesta ei tiedä.”

“... uskoisin että moni muukin yrittäjä kaipaa tällaista mitä tuolla ryhmissä olen katsellut mitä siellä kirjoitetaan. Että ihmiset lähtee yrittäjiksi, mutta sitten ne ei kuitenkaan tiedä paljon asioista koska ei oo semmosta mistä sen saisi. Ei oo semmosta yrittäjyysjuttua. Nyt opiskellaan toista yrittäjän ammattitutkintoa joka on ihan eri alalta kuin se edellinen. Tarpeita varmasti olisi.”

Haastateltavat mainitsivat myös useita aiheita, joihin tarvitsisivat koulutusta tai lisätietämystä. Aiheet liittyivät tietotekniisiin valmiuksiin, verkkokaupan perustamiseen sekä kirjanpitoon.

“Ehkä jotain tietotekniikkaan liittyvää koulutusta, käyttökoulutusta.”

“Kaikkea tällaista mikä veisi, tukisi pienyrittäjien tekemistä, vaikka esimerkiksi tässä aiheessa, että verkkokauppa tehtäisiin ulkomaille.”

“Esimerkiksi kun olin AMK:ssa, olen YAMK insinööri niin olihan meilläkin kirjanpitoa siinä mutta kun se ei ollut lempiaihe niin se oli vaan pakolla mentävä läpi. Enemmän sellaisia missä avattaisiin sitä koska koulussa on aina kamala kiire ja aikaa ei ole tarpeeksi niinku ennen vanhaan oli.”

5.3.2 Osaamistarpeet

Haastatteluissa nousi esiin koulutustarpeiden lisäksi erilaisia osaamistarpeita. Tällöin yrityksellä oli toive saada osaaminen yrityksensä ulkopuolelta, esimerkiksi toimeksiantona ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tekemänä tai hankkimalla uutta osaamista tai työvoimaa harjoittelijoiden tai työntekijöiden muodossa. Osaamistarpeet on jaettu tässä kahteen kategoriaan, jotka ovat: **tiedon kerääminen ja analysointi** sekä **työvoima**. Samoin kuin koulutustarpeet, myös osaamistarpeet tunnistettiin muodostuneen, kun oma aika ei ole riittänyt asiaan perehtymiseen tai sen toteuttamiseen.

Tiedon kerääminen ja analysointi

Yksi haastateltava kertoi konkreettisesta tarpeestaan saada tietoa yrityksensä asiakkaiden tarpeista, niin että voisi tarjota kehittää omaa tarjontaansa vastaamaan asiakkaiden toiveita. Tähän ei yritykseltä löydy omaa aikaa ja ammattikorkeakoululta toivottiin kyselytutkimuksen laatimista ja saadun tiedon analysointia.

“ .. jos vaikka ajatellaan kysymystutkimusta, jossa tehtäisiin laajempi otos niin, jos vaikka ajatellaan, että meidän firma haluaisi tehdä lisäpalveluja niin mä haluaisin tietää, että minkä lajin lisäpalveluja asiakkaat tarvitsisivat.”

Tiedon keräämiseen liittyi myös toinen tarve, jossa toivottiin, että olisi saatavilla ajantasaista tietoa tiettyyn tarpeeseen, jonka selvittelyyn yrityksen oma aika ei riitä.

“Niin että sitä saisi melkein kädestä pitäen neuvoa miten se tehdään koska siihen menee ihan sikana aikaa kun asioista ottaa selvää ja pitäisi olla sata varma että ne kerrotut asiat on oikein eikä tarvii ruveta epäilemään että onko se nyt näin vai jollain toisella tavalla.”

Työvoima

Yrityksillä oli monipuolisia ajatuksia siitä, minkälaisiin toimeksiantoihin he voisivat hyödyntää ammattikorkeakoulun osaamista. Yritykset mainitsivat tarpeestaan saada työntekijöiltä ja harjoittelijoita. Lisäksi tunnistettiin tarve saada palvelua erilaisten osaamisalueiden haasteiden ratkaisemiseen.

“Ensisijaisesti tarve olisi että voitaisiin tarjota opiskelijoille töitä niin kesä kuin muinakin aikoina vapaamuotoisesti ja joustavasti. Pystytään tarjoamaan sitten työtä, ei sen tarvi olla mitään 5 päivää viikossa kuusi tuntia päivässä. Se voi olla mitä vaan.”

“Kyllä se konkreettinen tuki olisi varmaan lähinnä että riittävän osaavaa tilapäistyövoimaa tai tämmöstä harjoittelija porukkaa voisi joskus ajatella. Mutta toki niin että kun yksin toimii niin ei siinä ihan hirveesti pysty itse opettamaan.”

“... yhteistyö voisi olla sellaista että voisin joskus ottaa harjoittelijan.”

Vastauksista tuli ilmi, että osaamista tarvittaisiin digitalisaatioon ja tietotekniikkaan liittyen. Vastaajat kokivat, että oma osaaminen ja aika ei riitä kaikkien digitaalisten työkalujen käyttämiseen.

“Tietotekniikka on se kun sen kanssa koko ajan tehdään töitä ja kaikki tapahtuu tietokoneella ja on erilaisia tiedostoja ja niiden muuttamista, kovertointia ja tämmöstä kaikkee ja jotain niinku tämmösiä mitä en osaa itse ollenkaan”

“No ehkä sellaiset voisi liittyä tietotekniikkaan. “

5.3.3 Yhteistyön tarpeet

Yhteistyön tarpeet kategorian alle sijoitettiin ne haastatteluissa esiin tulleet yritysten tarpeet, jotka eivät suoraan sopineet koulutus- ja osaamistarpeisiin. Nämä tarpeet kirjattiin alakategorioihin **kehittämis-** ja **verkostoitumistarpeet**.

Kehittämistarpeet

Kehittämistarpeita yrittäjillä oli useita ja ne liittyivät markkinointiin ja liiketoiminnan kehittämiseen. Nämä olivat ideoita yrittäjiltä mitä haluaisivat lähteä kehittämään, mutta toteutustapa olisi jokin tarkentamaton yhteistyön muoto. Vastauksissa mainittiin aiheet markkinointi, sosiaalinen media ja uuden aiheen kehittäminen.

“Olis jotain tämmöstä tietotekniikkaan liittyvää, somevaikuttamisen. Someprojekteihin voisi olla joku projekti mitä voisi lähteä miettimään ja kokeilemaankin.”

“.. jos olisi joku uusi juttu mitä lähtisimme meidän yrityksessä kehittämään niin siihen voisi tarvita apua.”

“Jos mä ajattelen omaa yritystä, mikä olisi sellainen mitä aina pitäisi kehittää olisi markkinointipuoli.”

Verkostoitumistarpeet

Verkostoitumistarpeet liittyivät tiedon välittämiseen ja ylläpitoon. Eräs haastateltava toivoi verkostoitumismahdollisuutta kouluun päin, että pysyisi ajan tasalla mitä kouluissa opetetaan ja minkälaisella tasolla opetuksen taso on.

“Kontakteja, verkostoa semmoista niin kun ylläpitoa. Tietämyksen ylläpitoa, että siitä minkälaisella taitotasolla ja minkälaista koulutusta täällä [ammattikorkeakoulussa] annetaan.”

Verkostoituminen koettiin myös väylänä asiakashankintaan ja haastateltavat nostivat esiin verkostojen merkitystä tähän aiheeseen. Oikeiden yhteyshenkilöiden tunnistaminen olisi tärkeää ja verkostoituminen voisi auttaa tässä asiassa.

“Tähänkin liittyy se asiakashankinta ja markkinointi ja miten saisi enemmän vaikka niitä ulkomaisiakin asiakkaita.”

“Suurimmat haasteet yleensä on tavoittaa oikeita henkilöitä yrityksistä joille pyritään myymään.”

“Oikeiden kontaktihenkilöiden löytäminen on aina haasteellista. Soitto yritykseen väärälle henkilölle saattaa pilata sen koko yhteydenpidon sitten.”

5.3.4 Yhteistyön haasteet

Haastatteluista kävi ilmi erityyppisiä haasteita miksi yhteistyötä ei tehdä ja miksi se koetaan hankalaksi toteuttaa. Monista vastauksista kävi ilmi, että yhteistyön eri muodot eivät ole riittävän hyvin tunnistettuja ja ei ole tietoa kehen olla yhteydessä yhteistyön aloittamiseksi. Haasteet jaettiin **tiedon** ja **resurssien puutteeseen**.

Tiedon puute

Kysyttäessä mitä haasteita liittyy ammattikorkeakoulujen ja yritysten väliseen yhteistyöhön monissa vastauksissa tuli ilmi, että yrittäjillä ei ole riittävästi tietoa mitä yhteistyö voisi olla tai mitä ylipäätään ammattikorkeakoululla on tarjolla. Osa haastateltavista ei tunne riittävän hyvin korkeakoulun tarjontaa ja yhteistyön eri muotoja.

“... niin en itseasiassa tiedä miten laskentatoimea opiskellaan Turun ammattikorkeakoulussa,”

“Ehkä yksi este voi olla, että mä en tiedä mitä kaikkea mä voisin tarvita. Tai mitä koulu voisi tarjota.”

“Jos vaan joku keksii jotain juttua jossa toinen voi auttaa toistaan niin ilman muuta oon valmis kuuntelemaan. Mutta kuten sanoin niin ei tule mieleen mitään mitä se voisi olla. “

Toinen aihe, joka liittyi riittävän tiedon puutteeseen yhteistyön osalta, oli se ettei tiedetä kehen olla ammattikorkeakouluun yhteydessä yhteistyön aloittamiseen liittyen ja minkälaisia verkostoja ammattikorkeakoululla on, joita yrittäjä voisi hyödyntää.

“... ei osaa ottaa kontaktia oikeaan paikkaan”

“Suurimmat haasteet yleensä on tavoittaa oikeita henkilöitä yrityksistä, joille pyritään myymään. Ja tota yritän miettiä mikä se teidän rooli voisi sellaisessa olla. Mä en tiedä minkälaisia verkostoja tai yritysysteistöitä teillä on.”

Resurssien puute

Muut haasteet mitkä haastatteluista tunnistettiin, liittyivät suurimmalta osin yrityksen pieneen kokoon ja resurssien puutteeseen. Yhteistyön toteuttaminen ja ylläpito koettiin haasteelliseksi ajan ja henkilöresurssien puutteen vuoksi.

“Työharjoittelijapaikkoja välillä kysytään, mutta se on ollut vähän hankalaa, kun olen yksin täällä.”

“Mulla on niin pieni yritys, että ei ole mahdollista tehdä isoja hankkeita, mitä me voisimme koululla tehdä.”

“Ja sit se, että mä toimin ammatinharjoittajana niin kuin tää on niin pienimuotoista ja henkilöön perustuvaa ja jos tässä olis muutama työntekijä niin sittenhän asia olisi ihan eri.”

“... meidän pieni koko. Meillä on vähänlaisesti sellaisia hankkeita, mitä me voidaan niinkun voisimme hyödyntää harjoittelijoita”

Eräs haastateltava toi esiin haasteen, joka koski ammattikorkeakoulujen järjestämien koulutusten aikataulua. Hän koki, että arkisin päivällä järjestettävään koulutukseen ei ole heille mahdollista osallistua, koska virka-aika kuluu asiakkaiden palvelemiseen.

”Tietysti se että jos ne on päivällä niin kuin nyt ne oli meidän tää kurssi tai koulutus. Se on meille haaste, koska me joudutaan siltä päivältä asiakkaat siirtämään muihin päiviin. Jos olisi vaikka viikonloppuisin järjestettävä kurssi yrittäjille niin lähtisin heti, koska meille yrittäjille on hirveän vaikeaa lähteä viikolla istumaan edes vähäksikään aikaa. Pitää olla kentällä asiakkaiden luona. Se on meille ongelma”

5.3.5 Yrittäjän halu jakaa osaamistaan

Haastatteluiden yhteydessä tuli esiin myös yrittäjien halu tarjota ammattitaitoaan ja tietämystään ammattikorkeakouluille ja niiden opiskelijoille. Haastateltavat halusivat tarjota tietoa yrittäjien omasta alasta sekä mentoroida opiskelijoita ja vastata haastatteluihin.

“..mitä mä voisin antaa sille koululle, mitä mulla olisi annettavaa eli sellaista mentorointi juttua tai tämmöstä.”

“No kyllä mä toivoisin tilintarkastusalalle ammattitaitoista väkeä ja kiinnostusta koska tää on vähän niiinkuin semmonen haastava ala ja nuoriso ei oikein kiinnostu tästä tekemisestä niin tarvii tehdä ihan hölmönä töitä. Joo, lähinnä mä niinkun tämmöstä yhteistyötä niin että tää [ala] tulisi tutuksi.”

“Ehkä tuohon vielä täydennykseksi että niinkun tämmöset haastattelut on ihan ok”

6 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tunnistaa Turun talousalueen yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja selvittää halua tehdä yhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Työn tavoitteena oli saada yrittäjiltä ja niiden edustajilta tarkempaa tietoa niiden tarpeista sekä missä asioissa ne toivovat tukea ammattikorkeakoululta. Lisäksi haluttiin selvittää yhteistyöhön liittyviä haasteita ja esteitä yritysten näkökulmasta

6.1 Tulokset

Haastattelujen tuloksista voidaan päätellä, että yrittäjät tarvitsevat ja toivovat monipuolista yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa. Haastatteluista tunnistettiin erilaisia tarpeita osaamisen, koulutuksen ja yhteistyön muiden muotojen saralla. Osaamistarpeet liittyvät työvoimaan ja toimeksiantoihin, joita ammattikorkeakoulun kanssa haluttaisiin toteuttaa. Koulutustarpeet liittyivät pääosin tietotekniikkaan ja markkinoinnin eri osa-alueisiin. Yhteistyöhön liittyvissä tarpeissa nousi esiin kehittämiseen ja verkostoitumiseen liittyviä aiheita.

Haastattelun tuloksiin peilaten Myrsky-hanke vastasi monilta osin yrittäjien tarpeisiin. Hankkeen teemat ja sen toteuttamat toimenpiteet käsittelivät aiheita, joissa yritykset kaipasivat koulutusta ja uutta osaamista. Yrittäjät toivoivat koulutuksia, joihin voisi osallistua matalalla kynnyksellä virka-aikojen ulkopuolella, ja tähän toiveeseen Myrsky-hanke vastasi Yrityksen muutokumppanina sivuston tarjoamien verkossa opiskeltavien mikro-opintojen kautta. Hankkeen osana järjestetyt tapahtumat ja sparraustilaisuudet olivat mahdollisuus yrittäjille verkostoitumiseen ja liiketoiminnan kehittämiseen.

Yhteistyön esteinä ja haasteina vastauksissa korostui tiedon ja resurssien puute liittyen yhteistyön aloittamiseen ja mahdollisuuksiin. Moni ei ollut tietoinen yhteistyön eri muodoista tai ei tunnistanut omia tarpeitaan tai ei tiennyt keneen olla yhteydessä yhteistyön aloittamisesta. Yritysten pienen koon vuoksi ei kyetä laajempaan yhteistyöhön, vaikka olisikin halua. Haasteet noudattavat pitkälti samoja tuloksia kuin tietoperustassa käytetyn Crazy Townin tekemässä selvityksessä. Osaltaan Myrsky-hanke vastasi myös näihin haasteisiin, sillä hankkeen yhtenä tavoitteena oli lisätä tietoisuutta yhteistyön mahdollisuuksista. Turun ammattikorkeakoulun edustajia oli monissa tapahtumissa mukana ja niissä tarjottiin myös tietoa yhteistyön eri muodoista.

6.2 Kehitys- ja jatkotutkimusehdotukset

Yritysten ja ammattikorkeakoulujen yhteistyö koetaan merkitykselliseksi ja kaikkia osapuolia hyödyttäväksi Crazy Townin selvityksen mukaan. Myrsky-hankkeen järjestämät koulutukset ja tapahtumat vastasivat hyvin tässä työssä tunnistettuihin yrittäjien tarpeisiin ja haasteisiin. Tarpeet tulevat pysymään tulevaisuudessakin samankaltaisina ja voisi olla hyödyllistä, että hankkeen loputtua vastaavia tapahtumia ja koulutuksia tultaisiin järjestämään myös vastaisuudessa.

Tärkein ja toistuvien tunnistettu haaste tämän työn osana toteutetuissa haastatteluissa ja Crazy Townin selvityksessä oli tietämyksen puute yhteistyön muodoista. Lisäksi resurssipula vaivaa pienyrittäjiä ja tarvittavan tiedon hakeminen yhteistyön aloittamiseksi saattaa jäädä tekemättä, vaikka tarvetta yhteistyölle ja tuelle olisi. Tähän aiheeseen liittyen voisi olla hyvä kartoittaa tapoja, miten yhteistyömahdollisuuksista voitaisiin viestiä yrittäjille niin, että tieto tavoittaisi heidät paremmin. Lisäksi voisi olla hyödyllistä tarjota yrittäjille tietoa mitä yhteistyö heiltä vaatii ajallisesti.

6.3 Oma oppimisprosessi

Opinnäytetyön aihe ja teemat olivat minulle pääosin uusia ja oli mielenkiintoista perehtyä korkeakoulujen ja yritysten väliseen yhteistyöhön, sen eri muotoihin sekä Myrsky-hankkeeseen ja saada ymmärrystä näihin aiheisiin laajemmin. Yhteistyö on paljon laajempaa ja monitahoisempaa, kuin mitä asiasta tiesin ennen tämän työn aloittamista. Lisäksi oli mielenkiintoista todeta, miten Myrsky-hanke käsitteli suurelta osin yrittäjien esiin nostamia tarpeita.

En ollut aiemmin tehnyt haastattelututkimusta enkä analysoinut laadullista aineistoa, joten nämä menetelmät opettelin tätä työtä tehdessä. Sain käytännön kokemusta laadullisen analyysin tekemisestä ja haastattelun toteuttamisesta ja uskon, että näistä taidoista on hyötyä myös työelämässä. Oli opettavaista ja antoisaa analysoida itse hankkimaani aineistoa ja tunnistaa sieltä samoja asioita kuin tietoperustassa käytetyissä aineistoissa.

Kuten jo aiemmin mainitsin opinnäytetyön aihe oli minulle uusi. Näin ollen alkuun pääsemiseen ja kokonaisuuden hahmottamiseen meni odotettua kauemmin ja selvittelyyn liittyi enemmän työtä kuin olin ajatellut. Kirjoittaminen oli haastava prosessi

ja työn sisältö jalostui paljon aivan viime metreille saakka lähes jokaisessa työn osiossa, vaikka koin niiden olevan jo aiemmin valmiita.

Suurin haaste tämän työn tekemisessä minulle oli työn kokonaisuuden hahmottaminen ja yhtenäisen kokonaisuuden rakentaminen. Opettelin itselleni entuudestaan vieraan aiheen sekä uusia työskentelymenetelmiä suhteellisen nopealla aikataululla. Aikatauluhaasteet olivat koko ajan läsnä ja tämän työn tekemisen sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen oli ajoittain haastavaa. Työtä tehdessä oman ajan käytön hallinta ja työn suunnittelu osoittautui erittäin tärkeiksi ominaisuuksiksi.

Tästä opinnäytetyöstä jäi käteen paitsi konkreettista tietoa aiheesta ja tutkimusmenetelmistä, myös taitoja itsensä johtamiseen ja uusien asioiden omaksumiseen. Vaikka projekti oli kokonaisuutena vaativa, se oli lopulta palkitseva kokemus, ja uskon sen valmistaneen minut entistä paremmin tuleviin haasteisiin työelämässä ja mahdollisissa jatko-opinnoissani.

Lähteet

Aburdene P. & Naisbitt J. 1990. Megatrendit 2000. Juva: WSOY.

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932

CGI, Mitä on teköäly. Viitattu 3.11.2023. <https://www.cgi.com/fi/fi/mita-on-tekoaly>

Climate Leadership Coalition 2023. Vihreä siirtymä on Suomelle jopa sadan miljardin euron vientimahdollisuus, 14.2.2023. Viitattu 2.11.2023

<https://clc.fi/fi/2023/02/14/vihrea-siirtyma-on-suomelle-jopa-sadan-miljardin-euron-vientimahdollisuus/>

Crazy Town 2018. Korkeakoulujen työelämäyhteistyön tilannekuva.

<https://tem.fi/documents/1410877/2132258/Korkeakoulujen+ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4yhteisty%C3%B6n+tilannekuva.pdf/80f05582-f357-1b69-1bdb-397201e57990/Korkeakoulujen+ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4yhteisty%C3%B6n+tilannekuva.pdf?t=1551079190000>

Dufva M. & Rekola S. 2023. Megatrendit 2023 – Ymmärrystä yllätysten aikaan. Helsinki: Punamusta Oy

Eurooppa neuvosto 2019. Eurooppa neuvoston päätelmät 12.12.2019.

<https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2019/12/12/european-council-conclusions-12-december-2019/>

Gullichsen H. & Hellström E. 2023. Mitä trendiraportit kertovat talouden suunnasta.

Viitattu 2.11.2023 <https://www.sitra.fi/julkaisut/mita-trendiraportit-kertovat-talouden-suunnasta/#yllatysten-aika-muovaa-talouden-tulevaisuutta>

Holmberg, E. 2023. Asiantuntijatyön kompetenssit vuonna 2035. Teoksessa Siirilä, J. (toim.). Vihreä siirtymä & digitalisaatio - Työkirja asiantuntijoille ja opettajille, Haaga-Helia.

Itewiki 2023a. Digitalisoinnin opas -Digitalisaatio ja toimintaympäristön muutos. Viitattu 3.11.2023 <https://www.itewiki.fi/opas/digitalisaatio-ja-toimintaympariston-muutos/>

Itewiki 2023b. Alustatalous. Viitattu 3.11.2023. <https://www.cgi.com/fi/fi/mita-on-tekoaly>

Jalonen, H. 2023. Muutosjoustavuus käsitteenä. Teoksessa Trapp H. & Haveri J. (toim.). Muutoskyvykäs yritys. Opas muutosjoustavuuden vahvistamiseksi.

https://sites.utu.fi/muutoskyvykasyritys/wp-content/uploads/sites/1080/2023/11/Muutoskyvykas_yritys_2023.pdf

Kairikko, A. 2023. Turku. Mitkä ihmeen mikro-opinnot. Turku AMK Talk, 12.10.2023. Viitattu 5.11.2023 <https://talk.turkuamk.fi/yritytajyys/mitka-ihmeen-mikro-opinnot-ketteria-keinoja-yritytajien-osaamistarpeisiin/>

Kuntaliitto 2023. Ammattikorkeakoulutus 27.3.2023. Viitattu 15.11.2023. <https://www.kuntaliitto.fi/opetus-ja-kulttuuri/opetus-ja-koulutus/ammattikorkeakoulutus>

Opetushallitus 2023. Mitä sitten on digitalisaatio. Viitattu 3.11.2023. <https://www.oph.fi/fi/digiosaaminen/datatalousosaamisen-perusteita-perusopetukseen-ja-toiselle-asteelle/mita-sitten>

Orpana, T. & Vihtonen, J. 2022. Mikro-oppimista hyödynnetään laajasti isoissa organisaatioissa. LAB Pro 20.5.2023. Viitattu 5.11.2023. <https://www.labopen.fi/lab-pro/mikro-oppimista-hyodynnetaan-laajasti-isoissa-organisaatioissa/>

Seppänen, J. 2005. Visuaalinen kulttuuri. Teoriaa ja metodeja mediakuvan tulkitsijalle. Tampere: Vastapaino.

Sitra 2023. Megatrendit – Mistä on kyse. Viitattu 31.10.2023. <https://www.sitra.fi/aiheet/megatrendit/#mista-on-kyse>

Traficom 2020. Tietoturva, 9.7.2020 . Viitattu 4.11.2023. <https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/toimintamme/saantely-ja-valvonta/tietoturva>

Tuomi, J & Sarajärvi, A 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi (uud. laitos). Helsinki: Tammi.

Turun ammattikorkeakoulu 2023a. MYRSKY - Yritysten muutoskyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio Länsi-Suomessa. Viitattu 1.11.2023 <https://myrsky.turkuamk.fi/myrskysta/>

Turun ammattikorkeakoulu 2023b. MYRSKY – Yritysten muutoskyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio Länsi-Suomessa Viitattu 22.10.2023. <https://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hae-projekteja/myrsky-yritysten-muutoskyvykkyys-vihrea-siirtyma-j/>

Turun ammattikorkeakoulu 2023c. Turun ammattikorkeakoulu. MYRSKY – tapahtumat Viitattu 5.11.2023. <https://myrsky.turkuamk.fi/tapahtumat/>

Yrityksen muutoskumppanina 2023d. – Muutoskyvykkyys. Viitattu 12.11.2023. <https://www.yritystenmuutoskumppanina.fi/muutoskyvykkyys/>

Valtiovarainministeriö 2023. Vihreä siirtymä. Viitattu 7.11.2023 <https://vm.fi/vihrea-siirtyma>

Vipunen 2023a, Ammattikorkeakouluissa suoritettut tutkinnot Viitattu 15.11.2023
https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulujen%20tutkinnot%20-%20amk.xlsb

Vipunen 2023b. Opiskelijat 2022, viitattu 15.11.2023. https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulutuksen%20opiskelijat%20n%C3%A4k%C3%B6kulma%20amk.xlsb

Ympäristöministeriö 2023. Mitä on vihreä siirtymä? Viitattu 7.11.2023. <https://ym.fi/mita-on-vihrea-siirtyma>

Yrityksen muutokumppanina 2023a. Viitattu 31.10.2023.
<https://www.yritystenmuutokumppanina.fi/>

Yrityksen muutokumppanina 2023b. – Tapahtumat. Viitattu 5.11.2023.
<https://www.yritystenmuutokumppanina.fi/tapahtumat/>

Yrityksen muutokumppanina 2023c. – Digitalisaatio. Viitattu 31.10.2023.
<https://www.yritystenmuutokumppanina.fi/digitalisaatio/>

Yrityksen muutokumppanina 2023d. – Muutoskyvykyys. Viitattu 5.11.2023.
<https://www.yritystenmuutokumppanina.fi/muutoskyvykyys/>

Kyselyn tulokset

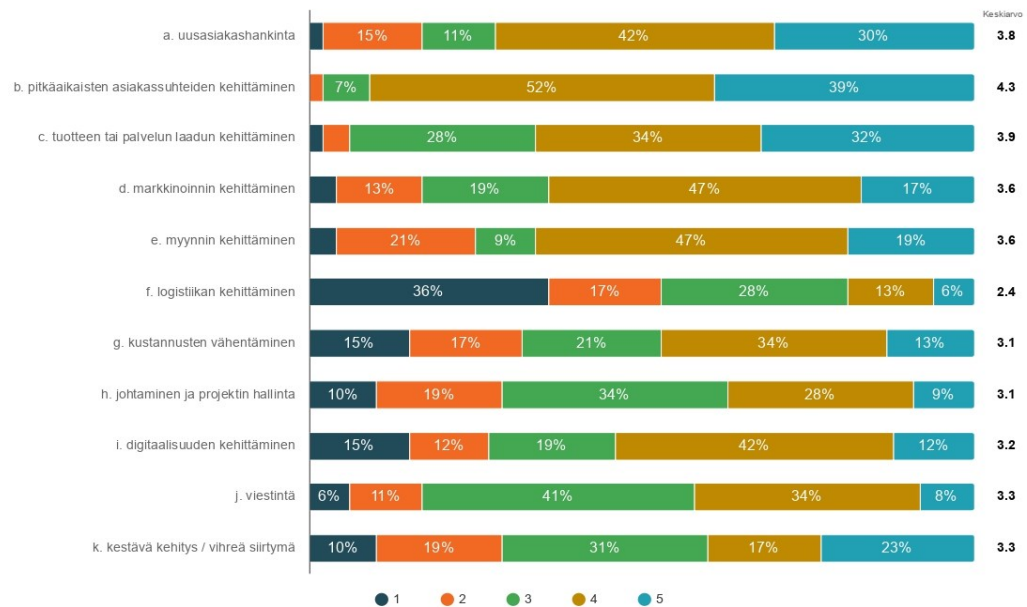
Myrsky

Vastaajien kokonaismäärä: 54

Arvioi asteikolla 1-5 seuraavien asioiden tärkeyttä tällä hetkellä yrityksessä

1 ei lainkaan tärkeä
2 vähemmän tärkeä
3 neutraali
4 tärkeä
5 erittäin tärkeä

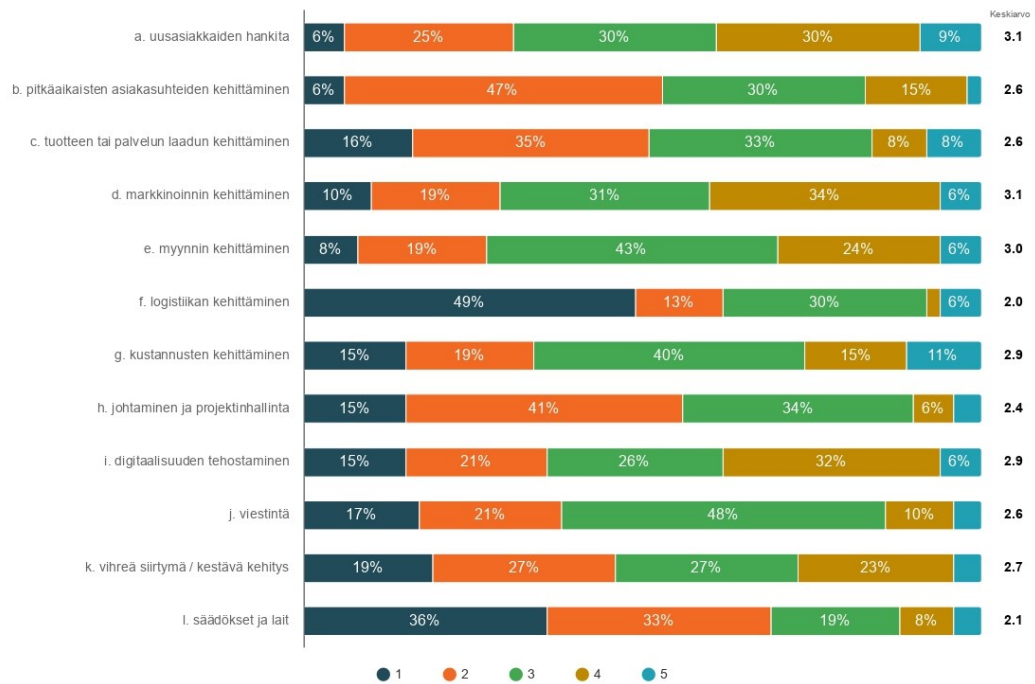
Vastaajien määrä: 54

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
a. uusasiakashankinta	1.9%	15.1%	11.3%	41.5%	30.2%	3.8	4.0
b. pitkäaikaisten asiakassuhteiden kehittäminen	0.0%	1.9%	7.4%	51.8%	38.9%	4.3	4.0
c. tuotteen tai palvelun laadun kehittäminen	1.9%	3.8%	28.3%	33.9%	32.1%	3.9	4.0
d. markkinoinnin kehittäminen	3.8%	13.2%	18.8%	47.2%	17.0%	3.6	4.0
e. myynnin kehittäminen	3.8%	20.7%	9.4%	47.2%	18.9%	3.6	4.0
f. logistiikan kehittäminen	35.8%	17.0%	28.3%	13.2%	5.7%	2.4	2.0
g. kustannusten vähentäminen	15.1%	17.0%	20.7%	34.0%	13.2%	3.1	3.0
h. johtaminen ja projektin hallinta	9.4%	18.9%	34.0%	28.3%	9.4%	3.1	3.0
i. digitaalisuuden kehittäminen	15.4%	11.6%	19.2%	42.3%	11.5%	3.2	4.0
j. viestintä	5.7%	11.3%	41.5%	34.0%	7.5%	3.3	3.0
k. kestävä kehitys / vihreä siirtymä	9.6%	19.2%	30.8%	17.3%	23.1%	3.3	3.0
Yhteensä	9.3%	13.6%	22.7%	35.5%	18.9%	3.4	4.0

Missä asioissa koet haasteita tällä hetkellä?

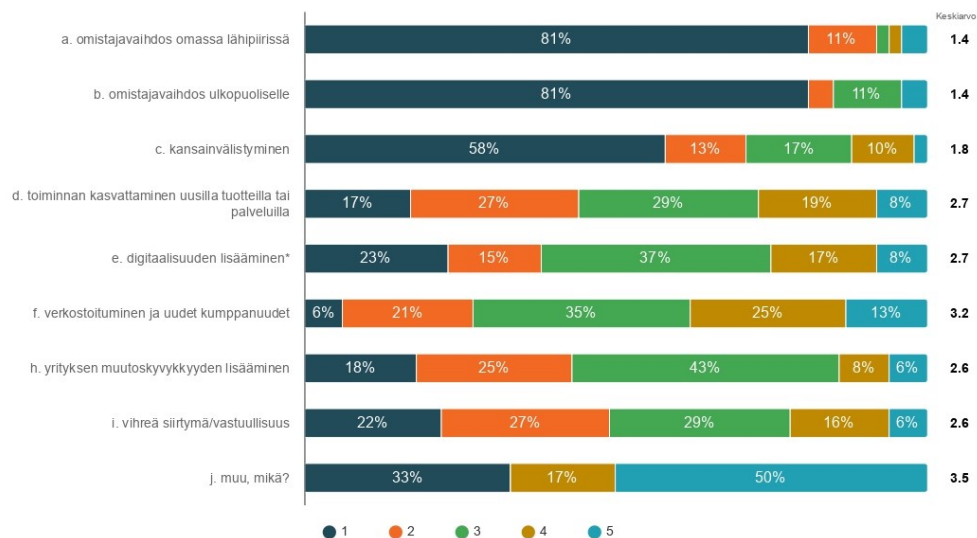
Vastaajien määrä: 53

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
a. uusasiakkaiden hankinta	5.7%	24.5%	30.2%	30.2%	9.4%	3.1	3.0
b. pitkäaikaisten asiakasuhdeiden kehittäminen	5.6%	47.2%	30.2%	15.1%	1.9%	2.6	2.0
c. tuotteen tai palvelun laadun kehittäminen	15.7%	35.3%	33.3%	7.9%	7.8%	2.6	2.0
d. markkinoinnin kehittäminen	9.6%	19.2%	30.8%	34.6%	5.8%	3.1	3.0
e. myynnin kehittäminen	7.5%	18.9%	43.4%	24.5%	5.7%	3.0	3.0
f. logistiikan kehittäminen	49.0%	13.2%	30.2%	1.9%	5.7%	2.0	2.0
g. kustannusten kehittäminen	15.1%	18.9%	39.6%	15.1%	11.3%	2.9	3.0
h. johtaminen ja projektinhallinta	15.1%	41.5%	34.0%	5.6%	3.8%	2.4	2.0
i. digitaalisuuden tehostaminen	15.1%	20.7%	26.4%	32.1%	5.7%	2.9	3.0
j. viestintä	17.3%	21.2%	48.1%	9.6%	3.8%	2.6	3.0
k. vihreä siirtymä / kestävä kehitys	19.2%	26.9%	26.9%	23.1%	3.9%	2.7	3.0
l. säädökset ja lait	36.5%	32.7%	19.2%	7.7%	3.9%	2.1	2.0
Yhteensä	17.6%	26.7%	32.7%	17.3%	5.7%	2.7	3.0

Millaisia tulevaisuuden haasteita yrityksellänne on?

Vastaajien määrä: 53

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
a. omistajavaihdos omassa lähipiirissä	81.1%	11.3%	1.9%	1.9%	3.8%	1.4	1.0
b. omistajavaihdos ulkopuoliselle	80.8%	3.9%	11.5%	0.0%	3.8%	1.4	1.0
c. kansainvälistyminen	57.7%	13.5%	17.3%	9.6%	1.9%	1.8	1.0
d. toiminnan kasvattaminen uusilla tuotteilla tai palveluilla	17.3%	26.9%	28.9%	19.2%	7.7%	2.7	3.0
e. digitaalisuuden lisääminen*	23.1%	15.4%	36.5%	17.3%	7.7%	2.7	3.0
f. verkostoituminen ja uudet kumppanuudet	5.8%	21.1%	34.6%	25.0%	13.5%	3.2	3.0
h. yrityksen muutoskyvykkyyden lisääminen	17.7%	25.5%	43.1%	7.8%	5.9%	2.6	3.0
i. vihreä siirtymä/vastuullisuus	21.6%	27.4%	29.4%	15.7%	5.9%	2.6	3.0
j. muu, mikä?	33.3%	0.0%	0.0%	16.7%	50.0%	3.5	4.5
Yhteensä	37.6%	16.1%	22.6%	12.6%	11.1%	2.3	2.0

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

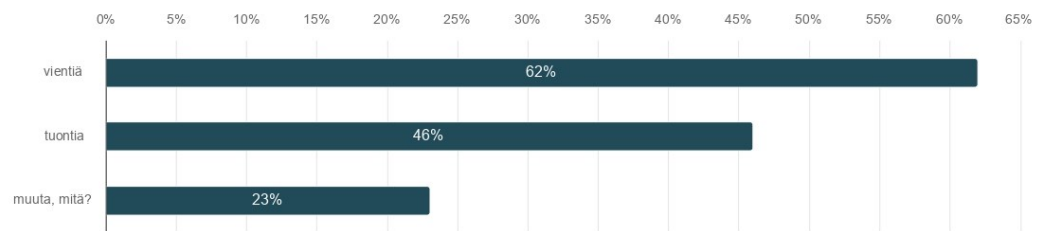
Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
j. muu, mikä?	Saman alan kilpailevat yritykset
j. muu, mikä?	asiantuntijan löytäminen
j. muu, mikä?	uus asiakashinta
j. muu, mikä?	työntekijöiden puute

Onko yrityksellänne kansainvälistä toimintaa? (Mikäli ei, kysymyksen voi ohittaa.)

Vastaajien määrä: 13 , valittujen vastausten lukumäärä: 17

	n	Prosentti
vientä	8	61.5%
tuontia	6	46.2%
muuta, mitä?	3	23.1%

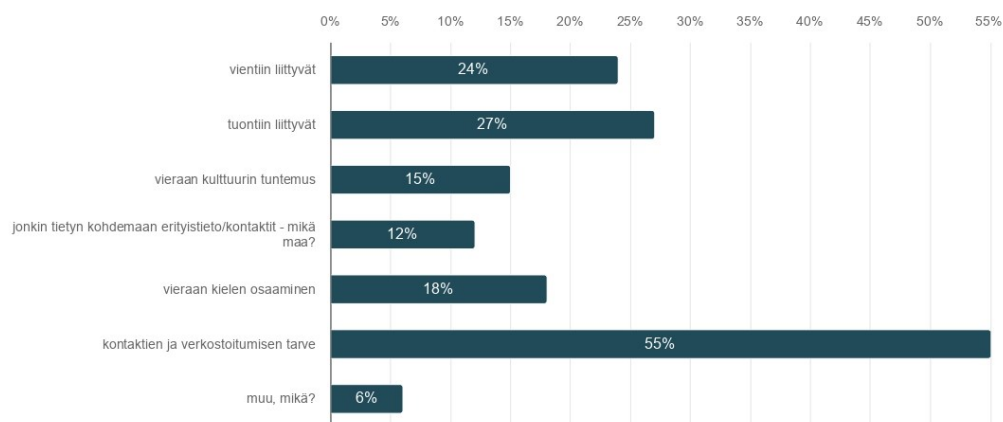
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
muuta, mitä?	Digitaalista palvelua
muuta, mitä?	yhteistyötä EU maissa
muuta, mitä?	verkostoituminen

Millaisia kansainvälistymistarpeita yrityksellänne on tulevaisuudessa? Voi valita useamman vaihtoehdon, korkeintaan 3.

Vastaajien määrä: 33 , valittujen vastausten lukumäärä: 52

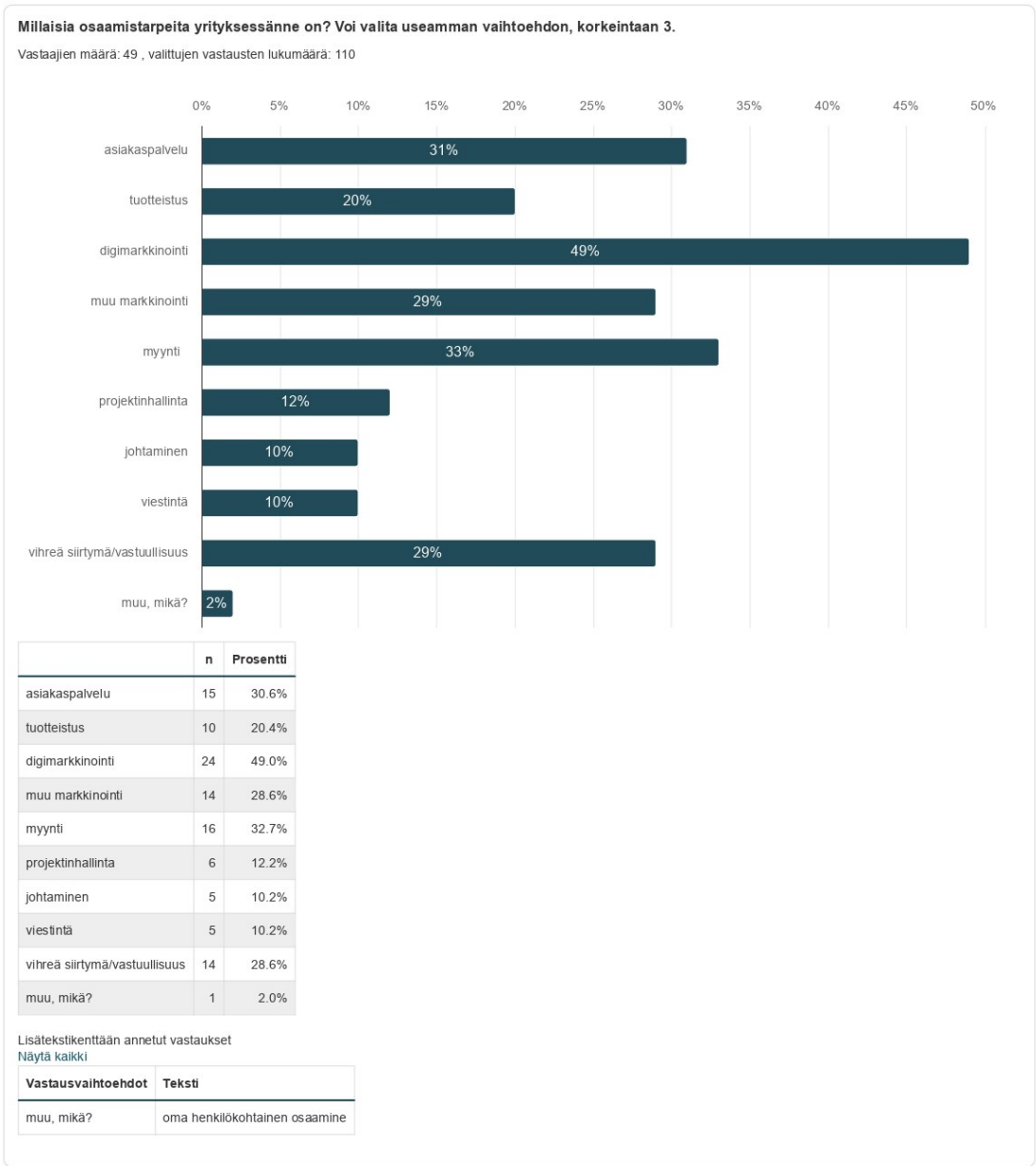

	n	Prosentti
vientiin liittyvät	8	24.2%
tuontiin liittyvät	9	27.3%
vieraan kulttuurin tuntemus	5	15.2%
jonkin tietyn kohdemaan erityistieto/kontaktit - mikä maa?	4	12.1%
vieraan kielen osaaminen	6	18.2%
kontaktien ja verkostoitumisen tarve	18	54.5%
muu, mikä?	2	6.1%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

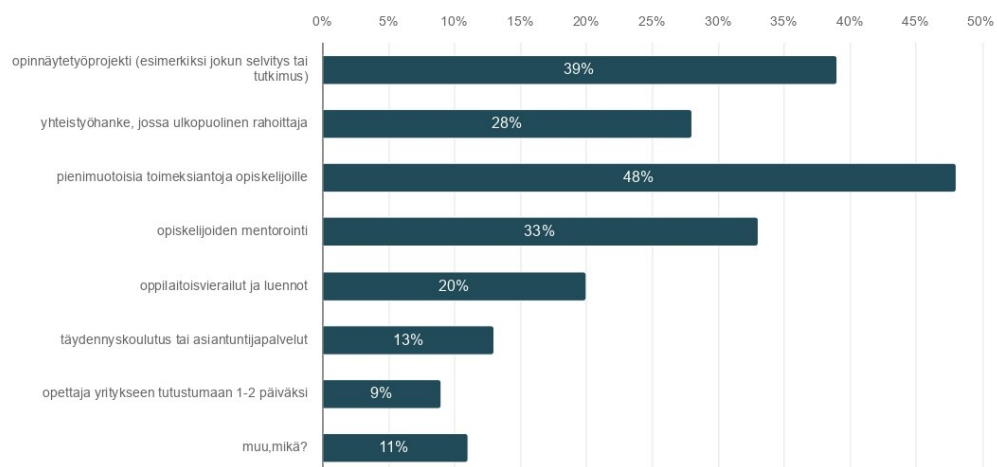
Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
muu, mikä?	uudet kumppanir
muu, mikä?	Asiakashankinta
jonkin tietyn kohdemaan erityistieto/kontaktit - mikä maa?	Pohjoismaat ja Baltia
jonkin tietyn kohdemaan erityistieto/kontaktit - mikä maa?	kontaktit

Millä tavoin haluaisitte toteuttaa opiskelijayhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa? Useampi vaihtoehto sallittu.

Vastaajien määrä: 46 , valittujen vastausten lukumäärä: 92

	n	Prosentti
opinnäytetyöprojekti (esimerkiksi jokin selvitys tai tutkimus)	18	39.1%
yhteistyöhanke, jossa ulkopuolinen rahoittaja	13	28.3%
pienimuotoisia toimeksiantoja opiskelijoille	22	47.8%
opiskelijoiden mentorointi	15	32.6%
oppilaitosvierailut ja luennot	9	19.6%
täydennyskoulutus tai asiantuntijapalvelut	6	13.0%
opettaja yritykseen tutustumaan 1-2 päiväksi	4	8.7%
muu, mikä?	5	10.9%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
muu, mikä?	Voisi tulla esittelytymään oppilaille
muu, mikä?	Opiskelija tutustumaan yritykseen
muu, mikä?	Ei kiinnostusta
muu, mikä?	Työharjoittelu

Haastattelupyyntö

Hei Vastaanottaja,

Olen Jani Mertanen ja opiskelen Turun ammattikorkeakoulussa. Parhaillaan teen opinnäytetyötä, jonka toimeksiantajana on Turun ammattikorkeakoulu sekä EU:n rahoittama Myrsky-hanke. Opinnäytetyöni tarkoitus on kartoittaa Turun talousalueen yritysten ja niiden henkilöstön osaamistarpeita sekä korkeakoulun ja yritysten välisen yhteistyön mahdollisuuksia.

Otan yhteyttä teihin, sillä vastasitte aiemmin koulumme opiskelijoiden laatimaan kyselyyn ja jätitte kyselyn yhteydessä yhteystietonne. Toivoisin teiltä lyhyttä puhelinhaastattelua, jossa esittäisin muutamia lisäkysymyksiä yrityksenne tulevaisuuden tarpeista sekä ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteistyöstä. Haastattelun kesto on noin 10 minuuttia.

Alla ehdottamani ajat, jolloin voisin soittaa teille. Jos nämä ajat eivät sovi, olisin avoin ehdotuksillenne.

Ehdotukseni ovat:

- Maanantaina 4.12 klo 14.30
- Tiistaina 5.12. klo 15.30

Kiitos jo etukäteen yhteistyöstänne ja odotan innolla mahdollisuutta keskustella kanssanne.

Ystävällisin terveisin,

Jani Mertanen

Haastattelurunko

Haastattelurunko:

- Tervehdys ja esittäytyminen
  - Aiheen esittely tarvittaessa
  - Ilmoitus puhelun haastattelun nauhoittamisesta
1. Minkälaiselle yhteistyölle teillä olisi tarvetta ammattikorkeakoulun kanssa
  2. Mitä toivoisitte tämän yhteistyön kautta saavutettavan:
  3. Minkälaista konkreettista tukea toivoisitte ammattikorkeakoulun tarjoavan henkilöstön osaamistarpeisiin tai yrityksen muihin haasteisiin liittyen:
  4. Onko teidän yrityksellenne kansainvälistyminen ajankohtaista
Jos kyllä, niin kysymys 4 a.
    - a. Onko teillä kansainvälistymiseen liittyviä haasteita tai tarpeita ja miten ammattikorkeakoulu voisi toimia tukena niissä?
  5. Mitkä ovat merkittävimmät esteet tai haasteet yhteistyölle ammattikorkeakoulun kanssa?